

אלו הן הל"ב מצות התלויות בלב

- (א) להאמין באמונת השם. "אנכי ה' אלהיך" (שמות כ, ב).
- (ב) להאמין באחדות השם. "שמע ישראל וגו' ה' אחד" (דברים ו, ד).
- (ג) לזכור השם. "וזכרת את ה' אלהיך פי הוא הנותן לך פח לעשות חיל" (שם ח, יח). [פרוש שצריך לתת לבו על טובתו פי מהשם היתה לו, ודבר זה יעזרהו תמיד להכיר בוראו והשגחתו עליו. ותחלת תחבולות יצר האדם הוא להשפיתו דבר זה, ודרך זה יפגס לאבדו וכו'. הא למדת שהזכירה זו גדר גדול לעבודת השם, ומחסרונה ידיחנו השטן ממדרגה למדרגה למטה ממנה (אורח חיים שם)].
- (ד) להתבונן בגדלת השם. "וידעת היום והשבות אל לבבך, פי ה' הוא האלהים, בשמים ממעל ועל הארץ מתחת, אין עוד" (דברים ד, לט), וכת"ב: "שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה, המוציא במספר צבאם לכלם בשם יקרא וגו' איש לא נעדר" (ישעיה מ, כו).
- (ה) להתבונן בשפלות עצמו. והוא מה שאמרו רז"ל: "הסתפל בשלטה דברים וכו'" (אבות פ"ג מ"א), וכת"ב: "ומלשה היה עניו וגו'" (במדבר יב, ג), וכת"ב: "נבזה בעיניו נמאס" (תהלים טו, ד).
- (ו) לשוב להשם. "ושבת עד ה' אלהיך וגו'" (דברים ל, ב), וכת"ב "ואתה תשוב וגו'" (שם פסוק ח).
- (ז) ליבוש מהשם. "למען תזכרי ובשת ולא יהיה לך עוד פתחון פה בפני כלימתך בכפרי לך לכל אשר עשית וגו'" (יחזקאל טז, סג).
- (ח) לירא מהשם. "את ה' אלהיך תירא" (דברים י, כ), "ויראת מאלהיך" (ויקרא יט, יד).
- (ט) לאהוב השם. "ואהבת את ה' אלהיך" (דברים ו, ה).

(י) לְקַבֵּל עוֹל מִצֹּת הַשֵּׁם. "וְהָיָה אִם שָׁמוּעַ תִּשְׁמָעוּ אֵל מִצֹּתַי" (שם יא, יג).

(יא) לְשִׂמְחַ בְּשֵׁם. "עֲבֹדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה" (תהלים ק, ב), וּכְתִיב "וַיִּשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעוֹשָׁיו, בְּנֵי צִיּוֹן יִגִּילוּ בְּמִלְכָם" (שם קמט, ב).
[עַל יְדֵי שִׂמְחָה מִתְעַלָּה הַנֶּפֶשׁ וּמִתְרוֹמֵם קֶרֶן הַנְּשָׁמָה, וְנִשְׁפָּע עָלָיו קִדְשָׁה הָעֲלִיּוֹנָה עַל כָּל רִגְעַ וְרִגְעַ שֶׁל שִׂמְחָה בְּהַשֵּׁם].

(יב) לְבִטַח בְּשֵׁם. "תָּמִים תִּהְיֶה עִם ה' אֱלֹהֶיךָ" (דברים יח, יג).
וּבְדַבְרֵי קְבָלָה יֵשׁ פְּסוּקִים בְּלִי שְׁעוֹר: "בְּטַחוּ בַּה'" (תהלים קטו י-יא), "בְּטַח בַּה'" (שם לז, ג).

(יג) לְבִטַל אֶת כָּל הַמַּחְשְׁבוֹת הַפְּסוּלוֹת הָעוֹלוֹת בְּלֵב. וְהוּא בְּכֹלֵל אֲבוֹד עֲבוֹדָה זָרָה וּמִשְׁמִשִּׁיָּהּ. "אֲבֹד תֵּאבְדוּן אֶת כָּל הַמְּקוֹמוֹת וְגו'" (דברים יב, ב), וּמִהַכְּתוּב "וְאֲבַדְתֶּם אֶת שְׁמֵם מִן הַמְּקוֹם הַהוּא" (שם פסוק ג).

(יד) לְזַכּוֹר וּלְהוֹדוֹת חֲסֵדֵי הַשֵּׁם. "וּזְכַרְתָּ אֶת כָּל הַדְרֹךְ אֲשֶׁר הוֹלִיכָה ה' אֱלֹהֶיךָ ... בְּמִדְבָּר וְגו'" (דברים ח, ב).

(טו) לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ לַהַשֵּׁם. "וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (ויקרא כב, לב).

(טז) לְזַכּוֹר אֶת יְרוּשָׁלַיִם. "אִם אֶשְׁכַּחךָ יְרוּשָׁלַיִם וְגו'" (תהלים קלז).

(יז) לְצַפּוֹת לִישׁוּעַת הַשֵּׁם וְאֲמוּנַת הַגְּאֻלָּה. "אִם יִתְמַהֲמַה חֲפָה לוֹ, כִּי בָא יָבֵא לֹא יֵאָחֵר" (חבקוק ב, ג).

(יח) לְמַחֵק אֶת עַמְלֵק. "תִּמְחָה אֶת זִכְרַ עַמְלֵק וְגו'" (דברים כה).

(יט) לְאַהֲבַ כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל. "וְאָהַבְתָּ לְרַעֲךָ כְּמוֹךָ" (ויקרא יט, יח).

(כ) לְדַבֵּק בְּהַשֵּׁם. "וּלְדַבְּקָה בּוֹ" (דברים יא, כב).

(כא) לְלַכֵּת בְּדַרְכֵי הַשֵּׁם. "וְהִלַּכְתָּ בְּדַרְכָיו" (שם כח, ט).

(כב) לְהִיּוֹת פֶּסֶא וּמִשְׁכָּן לַהַשֵּׁם. "וְנָתַתִּי מִשְׁכָּנִי בְּתוֹכְכֶם" (ויקרא כו, יא), וּכְתִיב: "וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם" (שמות

כה, ח).

כג) לְהִשְׁתַּוְּקַק לְדַבְּקוֹת וְאֶהְבֵּת הַשֵּׁם. "צְמָאָה לָךְ נַפְשִׁי" (תהלים סג, ב), וּכְתִיב "אֶחָת שָׁאַלְתִּי מֵאֵת ה' אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ, שִׁבְתִּי בְּבֵית ה' כֹּל יְמֵי חַיֵּי לַחַזוֹת בְּנַעַם ה' וְגו'" (שם כז, ד).
 [יִתְאַמֵּץ בְּכָל פֶּעַם בְּעֵת הַתְּפִלָּה לִילֵךְ בְּזוֹ הַהִשְׁתַּוְּקוֹת, וְכֵן כָּל הַיּוֹם שֶׁיִּכּוֹל לְהִתְעוֹרֵר עַל זֶה, וּמִסְגָּל לְהַמְשִׁיךְ דְּבִקּוֹת וְכָל מִינֵי הַשְּׁפָעוֹת טוֹבוֹת, וְיִתְעוֹרֵר נַפְשׁוֹ מִשְׁנֵתָהּ וְיִמְשֶׁךְ עָלָיו שֶׁפֶע מִמְּקוֹר נִשְׁמָתוֹ הַעֲלִיּוֹנָה].

כד) לְהִתְחַזֵּק בְּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם. "חֲזִקוּ וַיֵּאֱמַץ לְבַבְכֶם כֹּל הַמִּיחָלִים לֵה'" (שם לא, כה), "חֲזִק וַאֲמִץ" (דברים לא, כג).
 כה) לְהִצְדִּיק מִעֲשֵׂי הַשֵּׁם. "וַיִּדְעַתָּ עִם לְבָבְךָ כִּי כַּאֲשֶׁר יִיסַר אִישׁ אֶת בְּנוֹ ה' אֱלֹהֶיךָ מִיִּסְרֶיךָ" (שם ח, ה).

כו) לְזַכּוֹר יְצִיאַת מִצְרַיִם. "לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת יוֹם יְצִיאַתְךָ מִמִּצְרַיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ" (שם טז, ג). [עֵינַי לְקַמֵּן בִּיאוֹר רַחֵב עַל תּוֹעֵלַת הַזְכָּרָה מִצוּהַ הַזֹּאת].

כז) שְׁלֵא לְהַעֲלוֹת בְּלֵב שׁוֹם מִחֲשָׁבָה שֶׁהִיא נֶגֶד הָאֱמוּנָה וְעֲבוֹדַת הַשֵּׁם וְאֱמוּנַת תּוֹרַתוֹ הַקְּדוּשָׁה, חֶסֶד וְשְׁלוֹם. "לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פָּנָי" (שמות כ, ג).

כח) שְׁלֵא לְהִתְנַאֲוֹת. "וְרַם לְבָבְךָ וְשָׁכַחְתָּ אֶת ה'" (דברים ח, יד).

כט) שְׁלֵא לְשַׁנּוֹא שׁוֹם בֶּרֶךְ יִשְׂרָאֵל בְּלֵב. "לֹא תִשְׁנֵא אֶת אֲחִיךָ בְּלִבְבְּךָ" (ויקרא יט, יז).

ל) שְׁלֵא לְהִיזוֹת צְדִיק בְּעֵינָיו. "אַל תֹּאמַר בְּלִבְבְּךָ... בְּצַדִּיקְתִּי הִבִּיאֲנִי ה' וְגו'" (דברים ט, ד).

לא) שְׁלֵא לְשַׁכַּח מֵהַ שְׁהִקְצִיף לְהַשֵּׁם. "זְכֹר אֵל תִּשְׁכַּח אֶת אֲשֶׁר הִקְצַפְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בַּמּוֹדָבָר" (שם פסוק ז), וּמִן הַפְּתוּב: "וְחִטָּאתִי נֶגְדִי תָּמִיד" (תהלים נא, ה).

לב) שְׁלֵא לְשַׁכַּח הַשֵּׁם. "הִשְׁמֵר לָךְ פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ וְגו'" (דברים ח, יא).

מוֹבָא בַּסֵּפֶר 'קִצּוֹר סַמ"ג' מִרְבְּנוּ מֹשֶׁה מְקוֹצֵי שְׁחֵבֶר "סֵפֶר מִצּוֹת גְּדוֹל" עַל פִּי מִרְאָה בַּחֲלוֹם שֶׁהָיָה לוֹ. כְּשֶׁגָּמַר הַסֵּפֶר הָיָה לוֹ עוֹד הַפְּעַם מִרְאָה בַּחֲלוֹם בְּזֶה הַלְּשׁוֹן: שְׁכַחְתָּ אֶת הָעֵקֶר, "הַשְּׁמֵר לָךְ פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ".

זֶה לְשׁוֹנוֹ (מִצּוֹת ל"ת סד):

"הַשְּׁמֵר לָךְ פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ". אֲזַהֲרָה שְׁלֹא יִתְגָּאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּשֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִשְׁפִּיעַ לָהֶם טוֹבָה. רוֹצֵה לֵאמֹר, שְׁלֹא יִתְגָּאֶה הָאָדָם בְּמָה שֶׁחָנְנוּ הַבוֹרָא, הֵן בְּמִמּוֹן, הֵן בְּיוֹפִי, הֵן בְּחֻכְמָה. אֲלֵא יֵשׁ לוֹ לְהִיּוֹת עֲנִיו מְאֹד וְשִׁפְל־בְּרֵךְ לִפְנֵי אֱלֹהִים וְאֲנָשִׁים, וּלְהוֹדוֹת לְבוֹרְאוֹ שֶׁחָנְנוּ בְּזוֹ הַמַּעֲלָה.

❧ מִצְוָה כג "לְהִשְׁתַּוְּקֶק לְדַבְּקוֹת וְאַהֲבַת הַשֵּׁם" ❧

מִצְוֹת הַהִשְׁתַּוְּקוֹת הֵיא מִמִּצְוֹת הַגְּדוֹלוֹת וְכִמוֹ שְׁמִבְאָר הַרְבֵּה בְּשֵׁם הַ"תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף", אֲבָל אֵיךְ אֲפֹשֶׁר לְהַגִּיעַ לָזֶה, וְלֹא רַק לְרִצּוֹת לְהִשְׁתַּוְּקֶק לָזֶה, הַגֵּם שָׁזֶה גַם כֵּן חָשׁוּב מְאֹד.

בַּעַל הַ"דְּבָרֵי אַמּוּנָה" אָמַר בְּאַחַת מִשִּׁיחוֹתָיו שֶׁל חֵדֶשׁ אֲלוֹל וּמְקוֹרוֹ מִה"מָאוֹר וְשִׁמְשׁ" (פְּרָשַׁת וְאֶתְחַנֵּן) זֶה לְשׁוֹנוֹ: צְרִיךְ לְהִתְאַמֵּץ מְאֹד בַּתְּפִלָּה, וּלְהִתְגַּבֵּר עַל הַמַּחְשְׁבוֹת הַטּוֹרְדוֹת. וְעֵקֶר הַזְדַּכְכוּת הַנֶּפֶשׁ יְכוּל לְהִיּוֹת עַל יְדֵי הַתְּפִלָּה בְּכוּנָה וּבְמִצְוֵי הַנֶּפֶשׁ. וְעַל יְדֵי תְּפִלָּה בְּכוּנָה יְכוּלִים לְזַכּוֹת לְהִתְקַרְבוֹת הַבוֹרָא. וְעֵקֶר זְמַן שֶׁאָדָם יְכוּל לְהִתְבּוֹנֵן קֶצֶת בְּגִדְלַת הַבוֹרָא הוּא בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, כְּשֶׁאֹמֵר פְּסוּקֵי דְזִמְרָה, וּבְבִרְכַת יוֹצֵר אוֹר, וְאַהֲבַת עוֹלָם, אֲמַת וַיִּצִיב. כִּי כָּל הַיּוֹם אָדָם מְטַרְד בְּמַחְשְׁבוֹת שׁוֹנוֹת, וְגַם בְּשַׁעַת הַלְמוּד בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים אֵיךְ הוּא הַלְמוּד שֶׁלָּנוּ.

סדור

נתיב עבודת התפלה

חלק ב

הסדור מיוסד על פי הדרכותיו
של כ"ק רבנו בעל ה"שומר אמונים" זי"ע
מזן רבי אהרן ראטה זצוקללה"ה
איך לכוון את הלב לתפלה, להתרפק ולהתגעגע
ולהתקרב אל השם יתברך בעת
עמדו לפניו בתפלה.

וגם פירושים מתוקים מדבש מדברי הראשונים
ואחרונים ומתלמידי הבעש"ט הק' זי"ע
על פסוקי התפלה.

פה בית שמש יצ"ו
שנת חמשת אלפים תשס"ח לבריאת העולם